

ESPOSTI

4/2019

KIITOKSET

Päätoimittaja Ukka Ulrika Repokari

Susanna Akkila

Patrik Rimmi

Jooa Lindqvist

Ada Naumanen

Toveri

SISÄLLYSLUETTELO

PÄÄKIRJOITUS	–	4
HAASTE HALLUSSA	–	7
ARJEN PIENET ASIAT	–	12
MAAILMA EI PELASTU – ANEKAUPALLA		15
ESPOSTOVERI	–	19

PÄÄKIRJOITUS

VASTARANNAN KIISKI

Ukka Ulrika Repokari

Ilmastonmuutos, tuo jokaisesta tuutista tursuava muotisana, on yhteiskunnallisen keskustelun ehdottomasti ajankohtaisin ja merkittävin aihe. Siksi tänä vuonna koulumme lehti keskittyykin erityisesti ilmastoasioihin. Olen uusi päätoimittaja ja vastarannan kiiski.

Olen 17-vuotias ja kaiken järjen mukaan minun pitäisi olla onnesta soikeana, kun uusi älypuhelin julkaistaan tai kun Kalasatamaan rakennetaan korkea, nykyaikainen kerrostalo. Nehän ovat aikamme tuotoksia, edistyksen ja kehityksen ruumiillistumia. En kuitenkaan ole riemuissani. Olen kauhuissani. En usko yhteiskuntamme muuttuvan paremmaksi jatkuvalla teknologisella kehityksellä. Päinvastoin, uskoisin yhteiskuntamme toimivan paremmin, jos ottaisimme muutaman kehitysaskeleen taaksepäin.

Kyllästytneenä jatkuvaan kehitykseen ja kaupungin pölyyn lähdin keväällä muutamaksi viikoksi Norjan vuoristoon omavaraistilalle maatilatöihin. Kyseisellä farmilla kaikki tehtiin lähes tai kokonaan alusta asti käsin. Tilalla asuva pariskunta noudatti ennen teollistumista käytettyjä viljelymenetelmiä ja asuminen oli alkukantaista. Esimerkiksi juoksevaa vettä tahi sähköä ei ollut. Heille oli

itsestäänselvyys, etteivät asiat käy käden käänteessä, eikä kaikki ole aina mukavaa.

Pariskunta oli idealistisin, silti hiljaisin koskaan tapaamani perhe. He eivät hyväksyneet yhteiskunnan tai oman valtionsa toimintaa. Siltikään he eivät pitäneet kovaa meteliä mielipiteistään. He eivät huutaneet kaduilla tai osallistuneet lakkoihin. He vaikuttivat omalla tahollaan vain olemalla osallistumatta arvojensa vastaiseen toimintaan, elämällä yhteiskunnan ulkopuolella. Se vaikutti minuun syvästi. Olen aina ihaillut äänekkäitä, radikaaleja idealisteja ja yhteiskuntakriitikoita. Pentti Linkola, kenties Suomen tunnetuin toisinajattelija ja eniten omaan maailmankatsomukseeni vaikuttanut kirjailija on hyvä esimerkki tällaisesta henkilöstä. Hänen kirjallisuutensa ja puheensa ovat herättäneet yhteiskunnallista keskustelua ja hänen säätiönsä on suojellut suomalaista metsää jo yli 1500 hehtaaria. Toinen tunnettu toisinajattelija, Greta Thunberg on omalla toiminnallaan todistanut meille, että vastavirtaan uimalla ja protestoimalla voi saada asioita aikaan. Kummatkin edellä mainituista yhteiskuntakriitikoista ovat kuitenkin äänekkäitä. He pitävät puheita ja kirjoittavat kirjoja toisin kuin norjalainen perheeni.

Molemmilla – sekä äänekkäillä että hiljaisilla – idealisteilla on kuitenkin sama, tärkeä tehtävä yhteiskuntamme kehityksessä. Tällaisen periksiantamattoman ja äärimmäisyyksiin menevän toiminnan merkitys korostuu etenkin nykyään, kun ihmislaji on kovaa vauhtia turmelemassa kokonaista planeettaa. Linkolan ja Thunbergin kaltaiset vastarannan

kiiskit kritisoivat yhteiskuntaamme ja estävät sitä menemästä äärimmäisyyksiin, ja samalla norjalaisen perheeni kaltaiset hiljaiset idealistit opettavat ja omalla esimerkillään näyttävät, kuinka idealismi tuodaan käytäntöön.

Toivon, että tämänkin lehden lukija- tai kirjoittajakunnasta löytyy jokunen vastarannan kiiski, joka voi tahollaan – hiljaisesti tai äänekkäästi – muuttaa maailmaa. Heidän kanssaan toivottavasti moikataan, kun tavataan!

Kuva: Wikipedia

HAASTE HALLUSSA

Susanna akkila

Esposti haastoi heti syyslukukauden alussa jokaisen opettajan upottamaan ensimmäisen ja/ tai toisen jakson kursseihinsa ilmastonmuutosta käsittelevää materiaalia. Tämä on juttusarjan ensimmäinen osa.

Miten opettajat vastasivat haasteeseen? Monella tavalla:

Outin kuviksessa ilmastonmuutos on otettu huomioon parityönä tehtävässä pienoismallissa, joka on kuvaus jostakin itse ideoidusta kulttuurista.

Aino (yhteiskuntaoppi ja historia):

"Olen yrittänyt pitää ilmastonmuutosta ja kestävästä kehityksestä esillä paljonkin yhteiskuntaopin kahdella taloustiedon kurssilla. Olemme keskustelleet siitä, kuinka talouskasvu on toisaalta hyvä asia ja nostanut kovasti elintasoamme, toisaalta taas huono asia, koska ainakin toistaiseksi kasvu näyttää merkinneen ympäristön tuhoutumista. Olemme miettineet myös järkevää kuluttamista, katselleet kulutuksenvastaisia vastamainoksia ja listaa viime vuosien vuoden turhakkeista. Viime vuoden turhakkeeksi valittiin pikamuoti ja katsoimme joitain lukuja siitä, kuinka paljon resursseja vaateteollisuus kuluttaa.

Pohdimme myös erilaisia syitä boikotoida joitain yrityksiä; ilmastonmuutoksen torjuminen oli yleisimpiä esiin tulleita syitä.

Suomen historian kurssilla opiskelijat haastattelivat isovanhempiaan tai muita yli 70-vuotiaita tuttaviaan. Haastattelu saattoi herättää jotkut huomaamaan, kuinka paljon vaatimattomammin ennen elettiin läskisoosilla tai sipulikastikkeella ja sisaruksilta perityillä kahdella vaatekerralla, mutta kuinka elämä saatettiin silti kokea onnellisemmaksi, kiireettömämmäksi ja yhteisöllisemmäksi."

Pipsa (äidinkieli ja kirjallisuus): "Olemme käsitelleet aihetta todella monella tavalla: tehneet argumentaatioanalyysin ilmastonmuutosta käsitelleestä Hesarin tekstistä, keskustelleet kuluttamisesta ja kierrättämisestä (tietokirjaprojektissa) sekä ykkösten tekstilajiharjoituksissa, tehneet neloskurssin projektitöinä mm. videon vegaani-illallisen valmistamisesta ja pitäneet vaikuttavia puheita World Press Photo -näyttelyn kuvista."

Tuuli (liikunta): "Pohdimme mm. liikuntatutoreiden kanssa Hyvinvointiviikon järjestelyjä, ja pyrimme toteuttamaan kaiken niin, että toiminta olisi myös ympäristöystävällistä (pyörällä kouluun, pahvimukit hyväntekeväisyyskävelyssä, kierrätettävät välineet jne). Myös liikuntavälinehankintoja pohdimme aina myös välineiden kestävyyskannalta."

Omassa opetuksessa liikunnan kursseilla pyrimme mm. käyttämään liikuntavälineet mahdollisimman hyvin "loppuun" ja pitämään olemassa olevista liikuntavälineistä huolta niin, että uusimisen tarve on mahdollisimman vähäinen."

Markus (englanti): "Tämän päivän oppitunnin teemana oli ympäristö ja näkökulmana, miten yksilö ja valtiot voivat tehdä hidastaakseen ilmaston lämpenemistä. Opiskelijat keskustelivat ryhmissä (englanniksi) asiasta ja tekivät ryhmän keskusteluista muistiinpanoja. Lopuksi kokosimme asiaa yhteen ja keskustelimme asiasta koko porukalla."

Elina: Bonjour! Ranskan tunnilla kävimme Entressessä Helinä Rautavaaran museossa, jossa meille järjestettiin ajankohtainen esittely ilmastonmuutoksesta ja monikulttuurisuudesta. Luento oli todella mielenkiintoinen ja ajankohtainen. Mm. Amazonin metsäpalot olivat esillä.

Moni opettaja kertoi myös, miten ilmastopoliittiset valinnat näkyvät omassa arjessa:

Päivikki: "Olen syksyn alusta saakka ainakin kerran viikossa tullut töihin julkisilla. Lisäksi olen vähentänyt jo ennestään vähäistä lihansyöntiäni max. yhteen kertaan viikossa."

Sami: "Syömme kotona ja töissä lautaset tyhjiksi ja kulutamme mahdollisimman vähän vettä ja mahdollisimman kylmällä suihkussa."

Kaikki opet ovat luonnollisesti haasteesta innoissaan!
Markus kiteyttää opehuoneen tunnot: "Mukavaa, että
espostilaiset ovat tässä asiassa aktiivisia! :) "

Miten projekti jatkuu? Ainakin Matikistit lupaavat Jaskan
suulla: "Ensi jaksossa tapahtuu kummia."

Siitä ja muistakin opettajien toteuttamista ilmastoteoista
lisää seuraavassa numerossa!

ARJEN PIENET ASIAT

Ada Naumanen

Monet unohtavat muun elämänsä keskittyessään niin tiiviisti päämääriinsä tai arkensa odottaessaan pää haljeten viikonlopun saapuvan. Kannattaa kuitenkin muistaa se tosiasia, että ihmisen elämä koostuu lähinnä arjesta ja siitä on tärkeää tehdä itselleen mieluisaa. Tässä on listaus pienistä, omaa arkeani ilahduttaneista ja helpottaneista tekijöistä!

Kahvi

- Oli se sitten kahvilan jäälatte tai cappuccino suloisessa kupissa. Kahvi miellyttää usein sekä makunsa, että ulkonäkönsä puolesta ja se antaa mukavaa potkua päivään. Tästä kannattaa nautiskella kuitenkin vain harvoin, ellei halua kofeiiniriippuvuutta ja keltaisia hampaita...

Musiikki, podcastit, radio

- Aamu lähtee loistavasti käyntiin rytmikkäällä musiikilla tai hauskojen radiojuontajien letkautuksilla. Uutistenkin kuunteleminen auttaa pysymään kartalla

maailman menosta, ja se on helppo tapa sivistää itseään sen kummemmin ylimääräistä aikaa käyttämättä.

Päiväkirjan kirjoittaminen tai kalenterin ylläpitäminen

- Päiväkirja auttaa selkeyttämään ajatuksia ja hahmottamaan, mitä kaikkea päivän aikana tuleekaan tehtyä. Kalenteriin päivän ohjelman kirjaaminen ja tekemättömien koulujuttujen listaaminen kiireellisjärjestyksessä auttavat ajanhallinnan kanssa, eivätkä asiat pääse näin kertymään viimeiselle päivälle ennen deadlinea.

Ystävän kanssa opiskelu

- Kaksin, kolmin tai miksei vaikka viidestäänkin on aina hauskenpää! Läksyjenteko helpottuu, kun mukana on silloin tällöin eri näkökulmia ja havaintoja omaavia kavereita. Tässä samalla tulee usein myös vaihdettua hieman syvemmin kuulumisia. Näin myöskään sosiaalinen elämä ei täysin kuole, vaikka koulujuttuja olisikin tehtävänä vähän enemmän.

Ympäristön tarkkailu

- Usein koulumatkoilla tulee vajottua puhelimensa pauloihin tai omiin ajatuksiinsa. Vaihteeksi voisi kuitenkin olla tarkkaavainen ja havainnoida ympäristöään; millaisia ihmisiä näkyy, minkälaisia ääniä kuuluu? Pohtia voi myös kanssaihmissen

elämäntilanteita tai pistää merkille yksityiskohtia. Täytyy kuitenkin muistaa tutkailla puhtaalla uteliaisuudella – ei negatiivisuudella ja kriittisyydellä.

Ei saa unohtaa vitamiineja

- Tätä kohtaa saa kuulla paljon, mutta pistetään se nyt tähänkin sen tärkeyden takia. Varsinkin näin talven pikkuhiljaa saapuessa ja auringon mennessä piiloon on hyvä syödä kaikenlaista vitamiinipitoista, olivat ne sitten hedelmiä, vitamiinilisiä tai tuorepuristettua mehua. Banaanit ja nektariinit ovat nyt olleet omia suosikkejani niiden helppouden takia, ja niitä on myös mukava ottaa vaikka kouluun evääksi.

Nautiskelu

- Ehkä tunnelmavalaistusta kynttilöistä vain omaksi iloksi? Tai muutama pala suklaata, virkistävä kävelylenkki, mukaansatempaava kirja, metsässä kuljeskelu ja valokuvailu – mitä vain mikä saa juuri sinut rentoutumaan.

Halailu ja kehu

- Mikään ei piristä yhtä paljon kuin toisten halaaminen tai kehuminen. Tässä isona plussana on, että saa levitettyä myös muille hyvää mieltä. On tehty jopa tutkimuksia, joiden mukaan hali päivässä tosiaan vähentää stressiä ja ahdistusta, joten ei muuta kuin halailemaan!

MAAILMA EI PELASTU ANEKAUPALLA

Ukka Ulrika Repokari

Ilmastoahdistus on tuttua monelle. Monet ovat myös tarttuneet toimeen ja alkaneet tehdä parempia valintoja paremman tulevaisuuden toivossa. Elintapojen muuttamiselle on kuitenkin ilmaantunut nyt myös vaihtoehto: päästöjen hyvittäminen pienellä kompensatiomaksulla. Kun ensimmäisen kerran kuulin päästöjen kompensoimisesta, luulin sitä vitsiksi. Kauhistukseksi olen nyt ymmärtänyt monien kuvittelevan, että jos heidän lentäessään Euroopassa lentokoneella joku istuttaa puun Namibiassa, on lentomatkan päästöt ”hyvitetty” ja maailma pelastuu.

Ihminen elää kuin olisi koko biosfäärin ainoa asukas. Olemme yhteisvoimin tuhonneet ympäristöämme oikein menestyksekkäästi muun muassa päästämällä ilmoille valtavan määrän kasvihuonekaasuja. Kuitenkin siitä, kenelle vastuu tästä luonnon raiskaamisesta kuuluu, ei olla päästy yhteisymmärrykseen. Kukaan ei halua myöntää olevansa osa ongelmaa tai varsinkaan vastuussa sen ratkaisemisesta. Kenties tämän vuoksi valtiot tai vahingollista toimintaa tekevät yritykset eivät ota vastuuta

omille harteilleen. Valtio ei verota ympäristölle haitallisesta toiminnasta, eivätkä yritykset täten nosta haitallisten tuotteiden tai palveluiden hintoja. Vastuu siirtyy kuluttajalle, joka voi tiettyjen kulutushyödykkeiden (tai kulutusturhakkeiden) yhteydessä maksaa ns päästökompensaatiota erinäisille yhtiöille. Nämä yhtiöt rahoittavat hankkeita, jotka esimerkiksi luovat uusiutuvan energian lähteitä tai istuttavat puita. Kompensaatiomaksu on usein hämmentävän pieni. Esimerkiksi oman koko perheeni yhden vuoden kaikki päästöt voisi korvata vähimmillään vain muutamilla dollareilla. Voiko maailman pelastaminen tosiaan olla niin helppoa?

Puita istuttamalla päästöjen hyvittäminen saa minut huokailemaan vaivautuneesti. On kyllä totta, että pitkällä tähtäimellä hiilinielujen lisääminen ja suojele kompensoivat jo tuotettuja päästöjä. Kuitenkin metsän ja puiden merkitys hiilinieluna riippuu siitä, kuinka kauan puut saavat kasvaa, millä tavoin ne hakataan ja mitä niille tapahtuu hakkuun jälkeen. Ainoastaan hiilen sitominen puun eläessä ei siis riitä, vaan puun tulisi toimia myös hiilivarastona. Lisäksi tulee muistaa, että puiden istuttaminen maalle, joka saisi puupeatteen joka tapauksessa, ei lisää hiilinieluja tai vähennä päästöjä. Puut tulisi siis istuttaa puiden kasvamiseen suotuisalle joutomaalle. Sellaista maata lienee vaikea löytää näin ylikansoitettulta ja -viljellyltä planeetalta. Uusiutuvien energialähteiden rahoittaminen on parempi ratkaisu, tosin ei hyvä sekään. Meidän tulisi ensisijaisesti etsiä keinoja energiankulutuksen - ja ylipäänsä kulutuksen - vähentämiseen, eikä suinkaan sen lisäämiseen. Mitä

enemmän suuntaamme rahaa ja aikaa jatkuvan kasvun mahdollisuuden ylläpitämiseen, sen kauemmaksi kuljemme todellisen ongelman ratkaisusta.

Laitetaanpa hyvitysmaksut sitten puiden istutukseen tai aurinkopaneelien pystytykseen, ei se muuta kulutustottumuksiamme. Siltikin se antaa edes vähän lisääaikaa, jos ei muuten, niin siksi, että ihmisillä on kompensatiomaksujen jälkeen muutama roponen vähemmän kulutusturhakkeiden osteluun. Ainakin se on parempi kuin ei mitään! Siispä pohdinkin pitkään, miksi koko ilmiö aiheuttaa minussa erittäin väkivaltaisia ajatuksia. Oma turhautumiseni johtuneee siitä, että ajatus päästöjen kompensoimisesta rahalla huokuu ylimielisyyttä, vastuuttomuutta ja kyvyttömyyttä myöntää virheensä. Se on huono ja ällöttävä yritys lakaista virtahepo maton alle.

Omien hiilipäästöjen kompensoiminen rahallisella korvauksella on nyky-yhteiskunnan anekauppaa. Ne, joilla on varaa maksaa, saavat tehdä syntiä ilman kiirastulessa palamista. Koska päästöjen kompensointi on erittäin halpaa, usein vain murto-osa kompensoitavan tuotteen tai palvelun hinnasta, monella on varaa ostaa omatuntonsa puhtaaksi. Ilmastopäästöjen rahallinen hyvittäminen luo kuvan siitä, että rahalla voi ostaa itsensä ulos vastuusta. Kuten anekauppassakin, myös päästöjen hyvittämisessä todellinen synti jää käsittelemättä, vastuu ottamatta ja huomio siirretään omantunnontuskien helpottamiseen. Tästä herää kysymys: voiko omatuntonsa puhdistaa tehdyistä pahuuksista maksamalla muutaman euron "hyvään

tarkoitukseen” vai olisiko sittenkin parempi muuttaa käytöstä, joka saa omantunnon kolkuttamaan?

Jos podet ilmastoahdistusta, ja olosi tuntuu sen tähden sietämättömältä, kehotan seuraavaa: muuta elintapojaasi! Meidän kaikkien tulisi tiedostaa paremmin oman käyttäytymisemme vaikutus ympäristöömme ja yrittää muuttaa haitallisia tapojamme. Kukaan ei ole täydellinen, ja ympäristöllisesti valveutuneen länsimaalaisen lienee mahdotonta elää täysin omantunnontuskitta. Ratkaisu oman käyttäytymisen aiheuttamaan ahdistukseen ei kuitenkaan voi olla vahingollisen käyttäytymisen jatkaminen ja sen tyhjäksi tekeminen parin euron lahjoituksella. Ihmiskunnan on vähennettävä päästöjä, eikä se hoidu anekaupalla. Olkaamme kaikki sentään sen verran suoraselkäisiä, että siivoamme itse omat sotkumme.

ESPOSTOVERI

Sädehtivää syksyä, kamut! Kaikenlaisia kysymyksiä voi lähettää sähköpostitse espostoveri@gmail.com tai täysin anonyyminä osoitteeseen

<https://forms.gle/oykCL8idvgWy6E4h9>

Mikä musta tulee isona?

En mä tiedä! Säkään et varmaan tiedä. Ei se haittaa.

Voit tehdä jonkin ammatinvalintatestin. (Useampia löytyy nopealla googlettamisella. Itse olen tehnyt TE-palveluiden testin useamman kerran ja saanut sieltä vastaukseksi mm. kanttorin, vaikka olen ateisti ja suhteellisen soittotaidoton. Parempi kuitenkin lähteä jostakin, jos ei löytämällä kiinnostavia asioita niin ainakin ruksimalla pois niitä, joita ei halua tehdä.)

Oletko varma, että sulla ei ole mitään ideaa? Vai onko niin, että sä epäilet niin paljon omia haaveitasi ja suunnitelmiasi, että olet huomaamattasi haudannut ne, koska olet oppinut olemaan uskomatta niihin?

Musta toivottavasti tulee kirjailija. Kun sanon sen jollekin, 87% varmasti sitä seuraa jonkinlainen kysymys, toteamus tai yleinen päivittely siitä, että eihän sillä tee rahaa. Eräs tuttu, jolle avauduin tästä toistuvasta keskustelunpätkästä pyysi ottamaan vastaukseksi "Tiesitkö sä, että me kaikki kuollaan joskus?" Mun kaveri on mennyt lukemaan englantia, ja se kuulee suunnilleen samanlaista settiä. Sinnehän hakee niin paljon jengiä että ihan turhaa mennä sinne kun kaikille ei riitä töitä. Lisäksi kielten kenttä monipuolistuu, kannattaisi ottaa ainakin kiina ja venäjä sivuaineiksi. Entä sitten kaikki lääkis-oikis-kauppishakijat? Heille ei valitettavasti voi kuittailla työllisyystilanteesta. Sen sijaan heille tulee tutuksi marmatus siitä, miten monta tuntia pitää lukea ja miten monta kertaa yrittää. Tuskin helpottaa, jos sisäänpääsy on ollut alle puolesta pisteestä kiinni. Entä sitten kun on realistinen suunnitelma ja hyvät työllisyysmahdollisuudet? Robotit tulee ja vie kaikkien paitsi koodarien työt! Tapahtui niin tai ei, uudelleen kouluttautuminen ole häpeä tai harvinaista. Koko ajan toivotetaan että työelämä muuttuu, multitaskaaminen lisääntyy ja ammatit kuolevat. Sen lisäksi virhearvioita tulee tehtyä isoimmissakin päätöksissä, se on ihan normaalia, siitä päästään eteenpäin ja siitä jää käteen aina jotain.

Jos löydät jonkin kiinnostavan ammatin tai opiskelualan, älä ajattele, ettet pääse tai ettet työllisty, tai varsinkaan että se on aivan merkityksetöntä ja turhaa. (Paitsi jos pyrit seitsemännettä vuotta Teatterikorkeakouluun, ja se on ainoa hakukohteesi. Siinä vaiheessa jonkinlainen uusi

suunnitelma saattaa olla paikallaan.) Mä opin tänään että mun alalta on päästy mm. valitsemaan äänikirjoille sopivia lukijoita. En ole tajunnut että siihenkin tarvitaan oma työntekijä ja se kuulostaa huikeelta! Erilaisia aloja on loputtomasti, eikä niiden kaikkien olemassaoloa ajattele kun miettii omaa tulevaisuuttaan. On liian helppoa jäädä pimentoon kuplassa, jonne tunkeutuvat vain koulussa järjestettävät ammattien aamut sekä YouTubessa ja Spotifyssa pyörivät mainoskampanjat milloin mistäkin aloista.

Yritän uskoa, että muiden valintoihin puuttuvat ihmiset ovat vain huolissaan siitä, mitä heille tärkeälle henkilölle käy. En halua sanoa, että älä kuuntele ja että kaikkien neuvot joutavat ojanpohjalle. Aina kannattaa kuunnella..

Lähtökohtaisesti et tee koskaan mitään kenenkään mielestä oikein. Sun ei ole mahdollista toteuttaa kaikkien odotuksia. Erityisesti kun kyse on sun tulevaisuudesta, siitä, mihin uppoudut seuraavan muutaman vuoden ajan ja mitä teet ehkä useiden kymmenten vuosien ajan, kuviossa ei ole tilaa äidin, jonkun ihmeellisen sukulaissedän, kaverien, kumppanin tai yhtään kenenkään miellyttämiselle.

Miten toipua erosta erilaisten perunareseptien avulla?

Tässä vastauksessa lähteenä surun vaiheisiin on käytetty Me Naiset- lehden juttua "Näin selviät erosta - 5 vaihetta" (julkaistu 18.4.2015).

Opin psykologian kursseilta, että sublimointi on hyvä tapa käsitellä tunteita! Vaikka kokkaamiseen (ja ylipäätään suruun, erityisesti eroon) usein yhdistetään helposti tunnesyöminen, perunareseptit vaikuttavat loistavalta vaihtoehdolta työntää tunteet uuniin.

Surun ensimmäinen vaihe on kieltäminen. Alkuvaiheessa olisi ehkä hyvä yrittää ajatella jotakin muuta kuin eroa. Siihen saattaisivat auttaa leipominen ja näpertely! Sellaista tarjoavat esimerkiksi perunakakkarat, eli karjalanpiirakkamaiset valmisteet, tai perunaleivokset, jotka tarjoavat herkun lisäksi uuden samaistumispuolel Antti Holman teokseen Järjestäjä. (Sopii myös lukuvinkiksi ihmisille, jotka ovat menettäneet tai haluavat menettää uskonsa maailmaan, kuten eron jälkeen on tapana tehdä.)

Toinen vaihe on, yllättävää kyllä, suru. Jos olet yhtään taiteellisempi ihminen, kannattaa tehdä jotakin suuria luomuksia. (Olettaen, ettei itku estä sinua näkemästä selkeästi, jonka seurauksena silppuat vahingossa sormesi.) Viraalivideoiksi nousee milloin mitään vesimeloni- tai

omenakaiverruksia. Milloin pitaijan sisään on kaiverrettu tunturipöllö tai appelsiineista tehty karhuja.

Perunat ovat oikein hyviä harjoituskappaleita. Jos et tiedä mistä aloittaisit, voit vaikka veistellä eksän naaman juurekseen. Ensimmäisillä kerroilla lopputulos on varmasti kamala, mutta niin saattaa olla eksäkin. Jos raaka peruna ei inspiroi, oikealla koostumuksella perunamuusista saattaa saada korvikkeen muovailuvahalle. Jos jonkinlainen piirtäminen tai maalaaminen tuntuu sopivammalta ajanvietteeltä, ison perunapiirakan pintaan voi tehdä kaikenlaisia kuvioita ennen sen tunkemista uuniin.

Sen jälkeen tulee viha. Kannattaa tehdä ihan perunamuusia. Etsi jostain nuija ja hakkaa menemään, ne eivät nosta pahoinpitelysyytettä.

Vihaa seuraa riemu! Sen turvin voit esimerkiksi tehdä perunateatteriesityksillä tai opetella jongleeraamaan! Jos olet aloittelija, aloita yhdellä ja siirry siitä pikkuhiljaa kolmeen. Jos sirkustelu on tuttua touhua, viiden perunan (tai pallon) heittäminen on hyvä haaste.

Lopulta on sopeutuminen. Jätä perunat. Siirry johonkin muuhun, niin parisuhteessa kuin ruokavaliossa.

TOIMITTAJAKSI

koulun lehteen!

MILLAISIA JUTTUJA
JUURI SINÄ
HALUAISIT LUKEA?

Osallistumalla
voit vaikuttaa!

Ilmaise kiinnostuksesi äidinkielen opettajallesi